

Obsah

Předmluva – <i>Thomas Lindenberger</i>	5
Stanice jako hranice – <i>Jiří Gruša</i>	6
 <i>Muriel Blaive / Berthold Molden</i>	
Sousedské vztahy a politika v česko-rakouském pohraničí	9
Širší výzkumný projekt v pozadí této studie	12
Nastínění metody rozhovoru	13
Dotazník	15
Proč byly vybrány Gmünd a České Velenice?	17
Geografický význam hranice	19
Odražené identity	21
 <i>Muriel Blaive</i>	
České Velenice, městečko na hranici s Rakouskem	23
Úvod: Město bez hlavního náměstí	25
Několik slov o historii Českých Velenic	25
České Velenice v meziválečném období	27
Továrna jako anděl strážný	28
Asociativní procházka Českými Velenicemi	29
Obyvatelé Českých Velenic	31
Břemeno minulých praktik	33
Vztahy s Gmündem	35
Chybějící impuls	37
Analýza slovníku	39

Kapitola I **Život v pohraničním městě za komunismu** 43

O totalitarismu a diktatuře	44
Obyvatelé Českých Velenic a policie	48
Utéci, nebo zůstat?	53
Zůstat, nebo utéci?	56
Skrytý půvab Českých Velenic	60
Kolik lidí spolupracovalo s StB?	62
Nízká úroveň solidarity mezi místními	65
Dřívější vztah ke komunistickému režimu	68
Dobro a zlo: z hlediska systému	73
Závěr první kapitoly	77

Kapitola II **Dřívější a dnešní instrumentalizace historie** 79

Vzpomínka na druhou světovou válku v Českých Velenicích	80
Proč to ticho? Problém Benešových dekretů	84
Komunistická strana Československa a vyhnání Němců	86
Existující a neexistující historie	87
Veřejné a soukromé „historické díry“	89
Internalizace konfliktů: příklad roku 1968	92
Přechod k demokracii po roce 1989	93
Nostalgie?	97
Závěr druhé kapitoly	99

Kapitola III **Identita a rovnost** 101

První dojmy z Rakouska	101
Národní rovnost a národní specifičnost	103
Jazykový problém	108
Zpochybnění asymetrického vztahu	110
Sex, láska a rasismus v Českých Velenicích	112
Nedostupná Evropa	117
Závěr třetí kapitoly	122

Závěr	125
Shrnutí českých výsledků zkoumání	126
Presnější vyprávění o minulosti v zájmu lepší budoucnosti	127
Historie, paměť, identita: diskuse jako klíč k řešení složitých vztahů	130
Poděkování	132
<i>Berthold Molden</i>	
V spalém oku bouře. Studená válka v Gmündu	133
Namísto úvodu: Asociativní procházka městem Gmünd	135
Kapitola I	
Vnímání českých sousedů	141
Hypostazování „falešného Čecha“	141
Srovnání systémů a národní stereotypy	149
Vyvážený pohled: pochopení pro sousedy	158
Kapitola II	
Vnímání sebe	165
Ublížené příběhy o ztrátě a vyhnání	165
Mýtus oběti, rasistický revizionismus a „c. a k.“ romantismus	169
Vzpomínání a zapomínání na holocaust	177
Kapitola III	
Na konci světa ve studené válce	185
Studená válka mezi obrazy krize...	185
... a vzpomínkami na klid	189
Kapitola IV	
Obraz hranice	199
Poděkování	208